

★ Reportáže z vítězných pracovišť

Jana Machálková
name.surname@economia.cz

Bolí vás něco? Nemluvte, jen zakývejte hlavou," sklání se sestřička nad starším pacientem, který se právě probírá z narkózy po operaci srdce. „Nebolí? Dobře. Tak ještě spinkejte, nikam nespěcháme," uklidňuje ho.

To pacient ležící na pooperačním lůžku o kousek dál je na tom podstatně hůř. Je v umělém spánku, selhalo mu srdce i ledviny. Chod obou orgánů za něj obstarávají přístroje.

Takzvané umělé srdce, na které je tento dlouhovlasý padesátník napojen, tvoří dva bílé válečky. Jeden nahrazuje pravou a druhý levou polovinu srdce. Tyto válečky jsou jediná šance, jak pacientovi zachovat krevní oběh. Na umělé srdce bude pacient napojen do doby, než se najde vhodný dárc pro transplantaci.

Brno porazilo IKEM

Napojit pacienta na umělou srdeční podporu a poté mu životně důležitý orgán transplantovat umí v Česku jen dvě pracoviště: pražský IKEM a Centrum kardiiovaskulární a transplantací chirurgie v Brně.

A Brno je lepší. Tedy alespoň podle respondentů – respektovaných kardiologů, kteří se zapojili do letošní ankety HN o nejlepší nemocnice.

„Samozřejmě nás velice těší, že jsme IKEM porazili," usmívá se ředitel brněnského centra Petr Němec.

„Jinak si ale myslím, že naše pracoviště jsou srovnatelná. Ročně děláme my i IKEM zhruba stejný počet operací, kolem dvanácti set. A věnujeme se kardiologii v celé její šíři," popisuje.

IKEM skončil v anketě na druhém místě. Za brněnskou kardiologickou zaostal o pouhé tři body. Jde rovněž o špičkové pracoviště – kardiocentrum v IKEM vede známý lékař Jan Pirk. Před třemi lety tu například jako první provedl transplantaci srdce a plic současně.

„Možná bych si býval tipl, že v kardiologii bude na prvním místě IKEM, ale není pochyb o tom, že brněnská kardiologie patří k nejúspěšnějším," komentoval výsledek ankety ministr zdravotnictví Leoš Heger (TOP 09).

Brněnští kardiologové mají na sále nejčastěji pacienty s ischemickou chorobou srdeční, kterým dávají by-passy.

Druhou největší skupinu nemocných představují lidé s vada-

mi chlopní. Mezi vzácnější, ale o to náročnější operace patří „opravy“ hrudní aorty.

„Jde o situace, kdy aorta částečně praskne, pacient je ohrožen na životě a musí být akutně operován," popisuje Němec. Se svým týmem loni provedl také 31 transplantací srdce, letos to bude zhruba stejně.

Nadstandard zadarmo

„Pojďte, ukážu vám naše standardní pokoje," láká ředitel vítězného kardiocentra Němec. Pacienti tu spí po jednom, maximálně po dvou. Na pokoji mají záchod s koupelnou, televizi a polohovací lůžko. Za tento komfort si však nepřiplácí ani korunu.

„Kvůli tomu, že jsme tu takhle krásně zrekonstruovali všechny pokoje, jsme přišli o možnost vybírat poplatky za nadstandard," usmívá se Němec a klepe na dveře jednoho z pokojů. Tam se zdraví s pacientem, kterého brzy čeká operace.

Jde o 81letého vitálního pána,

★ Kardiologie

ní zákroky pak zdejší lékaři „vyřizují" dvakrát až třikrát do týdne.

Co se týká přístrojů, brněnské kardiocentrum podle Němce obstojí v konkurenci nejlepších světových pracovišť. Nedávno si tu jako první v republice pořídili hybridní operační sál, jehož vybavení umožňuje provádět dva typy kardiologických operací současně.

V nejbližší době plánují také dovybavit deset let starý monitorovací systém. Za 25 milionů korun budou kupovat rovněž speciální CT skener zaměřený na srdce.

Lékařů je málo

Podle Němce by však brněnské kardiocentrum potřebovalo více lékařů. Mediky totiž kardiologické zrovna netáhne.

„Je to náročná práce jak fyzicky a časově, tak mentálně. Mladí lékaři pravděpodobně o tento typ zaměstnání nemají zájem. Kardi-

V OPERACÍCH SRDCE BRNO PORAZILO IKEM

kterému kvůli nemocnému srdci vzali řidičský průkaz. „Tak si to musím dát do pořádku, abych mohl zase jezdit," vysvětluje bezprostřední starý pán lékaři.

Věk kardiologických pacientů se podle Němce neustále prodlužuje. „Před deseti patnácti lety byl věkový průměr operovaných pod šedesát let. Dnes je to 65 let s tím, že velkou část pacientů tvoří sedmdesátníci a osmdesátníci," popisuje Němec.

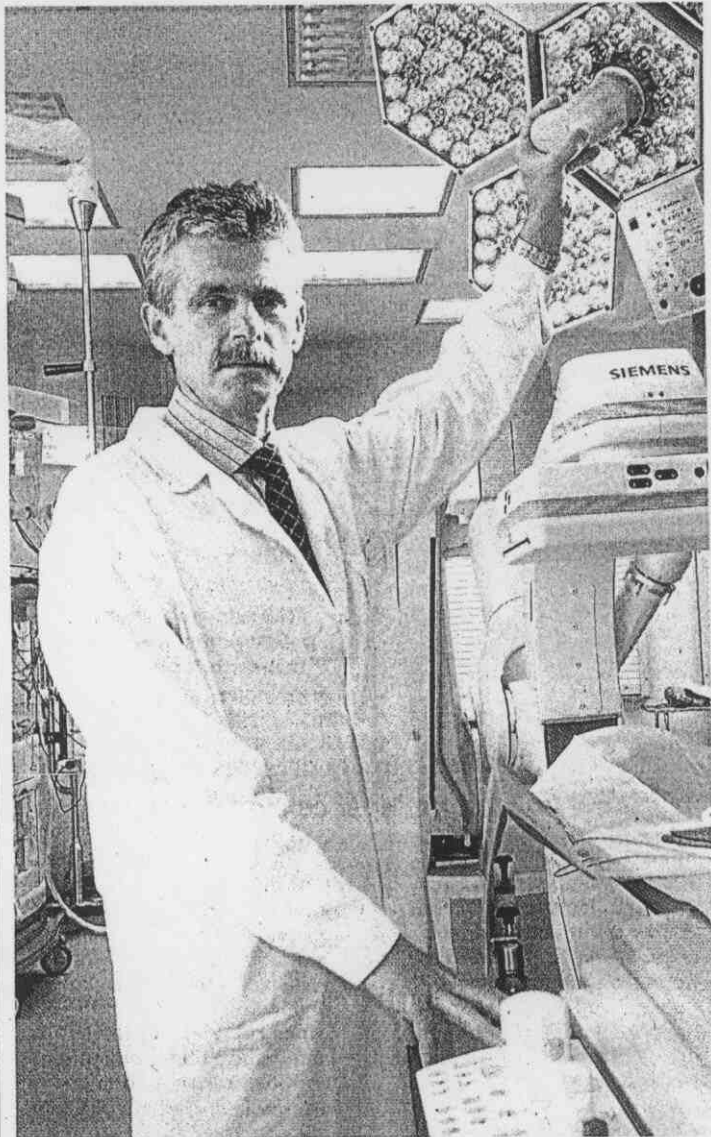
Podle něj k tomu přispívají hlavně kvalitnější přístroje, které umí případné komplikace odhalit už v zárodku. „Máme tu také sešnaný tým lékařů a sester. A děláme vysoký počet operací, takže se z toho stává rutina v tom dobrém slova smyslu," konstatuje Němec.

Na plánované operace se tu čeká čtyři až šest týdnů. Nečekaně akut-

chirurgie, to znamená pracovat ráno, v poledne i v noci, znamená to být na sále čtyři, šest, osm, deset hodin. A to vše za plat, který je srovnatelný s ostatními, ne tak náročnými medicínskými obory," říká Němec.

Na třetím místě za brněnským kardiocentrem a za IKEM se umístila kardiologie sídlící v pražské nemocnici Na Homolce. I toto pracoviště má mezi odborníky z oboru dobrý zvuk. „Homolka je velice slušné, seriózní pracoviště, s dobrým vybavením a šikovnými operátory," hodnotí například kardiolog Jan Pirk. Ten chválí i kliniku v českobudějovické nemocnici, která skončila na pátém místě.

„Budějovické pracoviště je velice progresivní, má dobré výsledky, organizuje i mezinárodní sympozia," pochvaluje si Pirk.

POSTRÁDÁ MLADÉ KOLEGY Šéf brněnského kardiocentra Petr Němec říká, že mediky jeho obor netáhne. FOTO: FILIP JANDOUREK

Česká kardiochirurgie očima hodnotitelů

Jan Harrer, přednosta Kardiologické kliniky FN Hradec Králové

IKEM Praha provádí nejvíce operací v republice v dospělé kardiochirurgii. Má k dispozici celé spektrum mechanické srdeční podpory a je ochoten pomoci v této oblasti i jiným pracovištím. Provádí též transplantace srdce. Centrum kardiiovaskulární a transplantační chirurgie Brno je z hlediska frekvence výkonů na druhém místě v pořadí. Též má k dispozici mechanické srdeční podpory a také provádí transplantace srdce. Kardiochirurgie Na Homolce je zcela mimořádným pracovištěm z hlediska operací vrozených srdečních vad v dospělosti. Kardioložka Jana Popelová a primář Štěpán Černý jsou význační lidé v tomto oboru.

Vladimír Lonský, přednosta Kardiologické kliniky FN Olomouc

Všechna kardiologická pracoviště v Česku považují za špičková. Mají kvalitní techniku i personál a jejich výsledky snesou ta nejpřísnější kritéria v porovnání s pracovišti zahraničními. Každý člověk i jeho onemocnění jsou individuální a průběh onemocnění je ovlivněn množstvím dalších faktorů, jež třeba lékař ovlivnit nemůže.